మూ గ జీ వు లు

ఆ విశాలమయిన స్థలంలో ప్రహరీగోడ నాలుగడుగుల ఎత్తు- కత్తిరించిన సరుకుచెట్లు ఆరడుగుల ఎత్తు- తెలుపూ పచ్చటిగోడల మాదిరిగా నాలుగువైపులా అందంగా కనబడుతున్నాయి. ఆ చిన్న బంగళా ఆధునిక సౌకర్యాలతో సరికొత్త నమోనాలో ఆవరణంలో మధ్యగా ఒక అందమైన బొమ్మను నిలబెట్టినట్టుగా ఉంది. బంగళాకు ఎదురుగా నాలుగు చదరపు గజాల హౌజ్ నీళ్లతో నిండి ఉంది. దానిలో బంగారు రంగు చేపలు మునుగుతూ తేలుతూ ఈతకొడుతుంటే తోకలు ఝాడిస్తుంటే చూడముచ్చటగా ఉంటుంది. హౌజ్ చుట్టూ పచ్చిక- దానిచుట్టూ పూలతోట కన్నుల పండువుగా ఉంటుంది. వీధివాకిలి వైపు ప్రహరీగోడ నానుకుని ఒక మోటరు గరాజి- దానికి పక్కగా నౌకరుకొక గది- ఆ గది ముందర గోల్డ్ మొహర్ చెట్టు- తెల్లవారేసరికి ఇంతెత్తు పూలరాసిని రాలుస్తూ ఉంటుంది.

ఇది నశీరుద్దీన్ జాగీర్దారుగారి విలాస భవనము.

"రంగన్నా, ఈ తోటా, ఈ బంగళా బాగా చూశావా? ఈ బంగళాను దులిపి తుడిచి ఎప్పుడూ శుభ్రంగా ఉంచాలి. ఈ తోట ఎప్పుడూ పచ్చపచ్చగా ఉంచాలి. ఏ చెట్టు వాడినా- ఎండినా దొర ఊరుకోడు ఆ మూలనున్న ఎరువులు వేసి నీరు బాగా పట్టు. ఎండల్లోనయినా తోట ఇట్లానే ఉండాలె బంగళా మీద దుమ్ము పడనీయకు. రెండుపూటలా ఊడ్చి కుర్చీలూ సోఫాలూ తుడువు. నీ పని కాగానే ఇంతవండుకు తిను. ఈ గేటు దగ్గర గోనె పట్టామేసుకుని కూర్చో. నేను సరింగ మూడు నెలలకు తిరిగొస్త" కాయన్న రంగన్నను కూర్చోబెట్టుకుని బంగళా వైపు చూస్తూ చెబుతున్నాడు.

"అదేం? నీవెటు పోతవు?" ఆశ్చర్యపడ్డాడు రంగన్న.

"నీకు తెలియందేముందిర రంగన్నా? మా లింగమ్మకు లగ్గంచేసి అత్త గారింటికంపి వస్త. ఏదయిన కొరవడితే తల్లిలేని బిడ్డ ఏడిచి పోతది" కాయన్న తలపాగా విప్పి మళ్లీ చుట్టుకున్నాడు.

"ఈ దొర ఎన్నడు ఈడికొచ్చేది ?" రంగన్న ఆ తోటను మరొకసారి పరికించి చూశాడు. కొత్తగా రంగులు వేసిన బంగళా ముచ్చటగా ఉంది చూడటానికతడికి. కళ్లు పెద్దవి చేసుకుని మరీమరీ చూస్తున్నాడు రంగన్న.

''దొర వస్తడుగాని, ఎన్నడు వస్తడో చెప్పలేము. ఇప్పుడో అప్పుడో వస్తడన్నట్టు ఉండాలె నీవు'' అన్నాడు శాయన్న.

''చూడు రంగన్న. ఊరిబయట ఉన్న బంగళా అని భయపడేవు. అరమైలు దూరం దాటితే చిన్నపెద్ద ఇళ్లు చాలా ఉన్నాయి. జనం తిరుగుతూ ఉంటరు'' అన్నాడు మరచిపోయిన పాటమ జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని చెప్పినట్టుగా.

రంగన్న ఆలోచనా రహితంగా నిలబడిపోయాడు. తను కమతం చేసేచోట పని ఎక్కువ- ఆదాయం తక్కువ. గొడ్డుచాకిరి చేసినా ఒక గుప్పెడు గింజలు ఎక్కువ ఇచ్చేవారు కారు. చేసిన పనికి మెచ్చేవాళ్లూ కారు కాని- తల్లీ తండ్రీ ఆభూకామందు ఇచ్చిందే తింటూ ఆ గొడ్డు ఛాకిరీ చేయాలంటారు కాని- అక్కడి నుంచి కదలరు. తను కూడా అక్కడే ఉండాలంటారు. ముందు తను పెళ్లి చేసుకుంటే తన భార్యా అక్కడే. తనకు పిల్లలు పుడితే వాళ్లూ అక్కడే. ఇలా తరతరాలుగా ఎదగని జీతంతో చాలని భత్యంతో బతకాలి. ఇక తమ జీవితాలు ఎందులోనూ ఎదగకూడదు. చదువుకోకూడదు. ఇంకో నౌకరీ నాలుగు డబ్బులు ఎక్కువ వచ్చేది చెయ్యకూడదు.

ఏమిటిది ? ఎంతకాలం ? ఏం బ్రతుకులు ?

ఆ రాత్రికి రాత్రి బయలుదేరి వచ్చేశాడు రంగన్న ఏదయినా కాస్త మెరుగ్గా ఉన్న నౌకరీ చూసుకోవాలని.

శాయన్నకు అతడిని చూడగానే ఎంతో సంబర మనిపించింది. సంతోషం కొద్దీ మనసు గంతులు వేసింది. తన బిడ్డకు లగ్నం ఎట్లా చేస్తానని బెంగపెట్టుకున్నాడు. చేసిన అప్పు తీరలేదు. అది తీరందీ దొర పోనీయడు. అసలు ఇక్కడి నుంచి బైటపడటానికి మార్గంలేదని క్రుంగిపోయాడు.

''రంగన్న. నీవు దిగులుపడమాక. నేనిప్పిస్త నీకు నౌకరీ. నేనొచ్చినదాంక నీవు ఈడుంటివా మంచి నౌకరీ ఇప్పిస్త.'' రంగన్న భుజమ్మీద చెయ్యేసి

నమ్మబలికాడు శాయన్న. చేతిలోకి వచ్చిన పిట్ట జారిపోకుండ జాగ్రత్తపడుతున్నాడు.

“చూడు రంగన్న. దొరవస్తడు. వచ్చినప్పుడు తెలివితో చెప్పిన పని జర మంచిగ చెయ్యాలె. వచ్చినప్పుడు నాలుగు నెలల జీతం ఒక్కసారి ఇస్తడు— మళ్ల ఎప్పుడన్న రానీ. నౌకర్లను దొర మంచిగ చూస్తడు. నీకేం ఫికర్ లేదంటున్న గద?” ధైర్యం చెప్పాడు శాయన్న.

రంగన్న కళ్లు ఒప్పగించి చూస్తున్నాడు.

“దొర విసుమంటోడంటే దొరా అనంగనే ఒంటిమీద అంగి అయిన తీసి ఇస్తడు. నా బట్టలు చూసినవా? అన్నీ దొర ఇచ్చినవే” పెట్టె తెరిచి చూపించాడు రంగన్నకు. చలికి వేసుకునే కోట్లు రెండు- మామూలుగా వేసుకునే అంగిలు— ఖరీదయినవి నాలుగు.

“మరి- రేపు పొద్దుగల పోదునా?”

“పోదువులే” రంగన్న మాటలో ఏదో జంకు కనబడుతున్నది. కలిగిన సందేహం తీరలేదు.

“చీకటి పడకుండ తిందాముర” తన గదిలోకి తీసుకువెళ్లాడు. ఇద్దరూ గిన్నెల్లో అన్నం పెట్టుకున్నారు. కుండలోనుంచి ఉల్లిపాయకారం వేసుకున్నారు.

శాయన్నకు మొదటినుంచీ అన్నంలో చల్లపోసుకుని తినే అలవాటు. ప్రతి రోజూ ఊళ్లోకి వెళ్లి ఎవరినయినా అడిగి చిన్నముంతతో చల్ల తెచ్చుకుంటాడు. అదే రెండుపూటలా వాడుకుంటాడు. రంగన్నకోసం ఆ రోజు మరింత తెచ్చాడు. ఇద్దరూ అదే పోసుకు తిన్నారు.

అన్నం తినగానే శాయన్న ఈతాకుల చాప పరచుకొని బీడి కాలుస్తూ పడుకున్నాడు.

రంగన్న తలక్రింద బట్టపెట్టుకుని పడుకున్నట్టే పడుకున్నాడు. శాయన్న గురక వినగానే లేచి చప్పుడు కాకుండా గేటు తెరదుకొని మెల్లగా ఊరి ముఖంగా నడవటం మొదలుపెట్టాడు.

శాయన్న చెప్పినట్టు అరమైలు దాటితేగాని ఊరు రాలేదు. ఊళ్లో పెంకుటిళ్లు- గుడిసెలు- మిద్దెలు- ఐదారు వందల గడప ఉంది మగవాళ్లు ఇళ్లముందర కూర్చుని మాట్లాడుకుంటున్నారు. ఏడు గంటలయినా కాలేదు. ఇంకా నడుస్తూ పోతున్నాడు. ఊరు నాలుగు వీధులూ తిరిగాడు. ఒక్క ఆడదయిగా కనబడలేదు. ఒక్క పిల్ల కనబడలేదు.

ఆ ఊరి జనం రంగన్నను చూడగానే మాట్లాడుకోవటం మానేసి- అతడిని అనుమానంగా చూడటం మొదలుపెట్టారు. ఒకచోట పదిమంది చేరి గుసగుసలాడుకోవటం మొదలుపెట్టారు రంగన్న చొరవ తీసుకుని వాళ్ల మధ్యకు వెళ్లి కూర్చున్నాడు.

అందరూ అతడిని ఉలిక్కిపడ్డట్టు చూశారు. చూపులతోనే గుచ్చి గుచ్చి చూశారు అతడిని.

''మన దేవూరు?'' ఆ గుంపులో పెద్ద అడిగాడు.

రంగన్న చెప్పటానికి జంకాడు. వాళ్లంతా తన ఆచూకీ తండ్రికీ భూకామందుకూ చెబుతారేమోనన్న అనుమానంతోపాటు భయం కూడా కలిగింది

అతడు జవాబు చెప్పటానికి జంకినకొద్దీ వాళ్లకు అనుమానం ఎక్కువ కావటం మొదలుపెట్టింది,

''నాది ఇక్కడే. నేను శాయన్న మేనల్లుణ్ణి. చూసిపోదామని వచ్చిన'' అన్నాడు వాళ్లంతా నమ్మేటట్టుగా.

''నీ అనుమంటి మేనల్లుడుంటే శాయన్న పిల్లను ఎందుకివ్వడు?'' ఆ గుంపులోనుంచి ఎవరో సన్నగా అన్నారు చాటుగా కూర్చుని.

''అవును గద. శాయన్న తనకు మేనల్లుడు ఉన్నట్టు ఎన్నడు అనలేదే?'' మరొకరికి సందేహం వచ్చింది.

''చెప్పడు. చెప్పటానికి మనసిరిగి పోయింది. మా నాయనకూ మామకూ మాటల్లేక చాలా దినాలయింది.'' రంగన్న పరిస్థితులను అతుకుపెట్టటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

"మరి ఇప్పుడెట్ల వచ్చినవ్ ?" సందేహాలు పరిష్కృతం కాలేదు.

నవ్వాడు రంగన్న. "మా నాయన చూడకుండ మాయమ్మ పంపింది."

అందరూ తలలూపి ఊరుకున్నారు. వాళ్ల సంభాషణ మరి సాగలేదు.

రంగన్న లేచాడు. తనను వాళ్లు నమ్మటంలేదు. ఆ ఊరేమో కొత్తగా ఉంది- అనుకుంటూ ముందుకు సాగి వెనక్కు మళ్లాడు. చెట్టుకింద ఒక వృద్ధుడు ఒంటరిగా కూర్చుని చుట్ట కాల్చుకుంటున్నాడు.

"తాతా నా బీడీకి కూసింత అగ్గిపెట్టు" దగ్గరగా కూర్చున్నాడు రంగన్న.

తన చుట్టతో అతడి బీడీ వెలిగించి అప్పటినుంచీ అందరూ అడిగిన ప్రశ్న లడిగాడు తాత. రంగన్న ఓపికతో చెప్పాడు.

తాతకు దగ్గుతెర వచ్చి తిప్పుకునేసరికి అరగంట పట్టింది.

"నీవు సూస్తే సురుకైనవాడిగా ఉన్నవు. ఈ నెత్తురు కూడు కాకపోతే ఇంకెక్కడ బతకలేవా ?" మళ్లీ దగ్గాడు తాత.

రంగన్నకంతా అయోమయంగా ఉంది. ఆయన్న తననేదో మభ్యపెడు తున్నాడని అర్థమయింది. తాత దగ్గర కూర్చుని మంచి మాటలు మాట్లాడాడు. అసలు సంగతి చెప్పమని తాతను గడ్డం పట్టుకున్నాడు.

"మరెవరితోనయిన అనేవ్" రహస్యంగా చెప్పుకు వచ్చాడు తాత బాగార్డెన్ల పుట్టు పూర్వోత్తరాలు చెప్పి కథ సాగించాడు.

నసీరుద్దీన్ సాబ్ వరెండా పై మెట్టు మీద నిలబడ్డారు.

మూలనున్న నౌకర్ల గదిలో నుంచి ఆయన్న వరుగుల మీద వచ్చి ఒంగి దణ్ణం పెట్టి "ఏం దొరా" అన్నట్టు చూశాడు.

"ఇంకా మోటరు రాలేదా ?" అడిగాడు. ఆ భాష తెలంగాణాలో ప్రభు వులు నౌకర్లతో మాట్లాడే తురక తెలుగు. ఆ కంఠస్వరము బానిసలతో మాట్లాడే ప్రభువుల కఠిన స్వరము.

"ఇంక రాలేదు దొర. ఆడిదాక పోయెచ్చిన" శాయన్న మోకాళ్లు రెండూ గజగజ వణుకుతూ కొట్టుకుంటున్నాయి.

నసీరుద్దీన్‌సాబ్ కళ్లు ఎర్రపడుతున్నాయి. కనుబొమలు ముడిపడుతున్నాయి పళ్లు పటపట లాడిస్తున్నాడు.

కారు తీసుకుని వెళ్లిన డ్రైవరు అంతులేడు.

శాయన్న మనసు అయోమయంగా ఉంది. దొర ఇక్కడ ఉన్న నాలుగు రోజులు నలుగురు కొత్త మనుష్యులు కావాలి. వాళ్లు మంచి వయసులో ఉండాలి సారా తాగి సీసాను ఇసిరేసినట్టు ఆ ఆడపిల్లలను తెల్లారినంక కాళ్లతో తన్ని తగిలేసి పోవాలి.

ఈ దారుణ కృత్యానికి అటు డ్రైవరు ఇటూ శాయన్న తలపడాలి. రెండు రోజులు గడిచాయి

ఎట్లా గడిచాయో? అది మూడో రోజు.

శాయన్న డ్రైవరు రాములు మధ్యాహ్నం నుంచి ఆ ఊరంతా తిరిగారు. నచ్చిన మనిషి కనబడలేదు. ఊరికి దూరంగా ఎరుకల వాళ్ల గుడిసెలున్నాయి. ఈత పేళ్లతో బుట్టలల్లుకునే జాతి. పేళ్లు ముందరేసుకుని కత్తితో మరింత సన్నగా చీల్చుకుని బుట్టలల్లుతున్నారు. ఆ తండాలో పదిమంది వరకూ పెద్ద వయసు మగవాళ్లున్నారు. ఇద్దరు వయసులో ఉన్నవాళ్లూ-ఇద్దరు ఇరవై ఏళ్ల ఆడపిల్లలున్నారు. ఐదుగురు నడీడు స్త్రీలు-ముగ్గురు చిన్న పిల్లలూ ఉన్నారు. ఆడవాళ్లూ మగవాళ్లూ కలిపి పాటలు పాడుతున్నారు. పని చకచక సాగిపోతున్నది.

ఆతండాను వాళ్ళ చేతుల్లో ఉన్న కత్తులను చూసేసరికి శాయన్నకు గుండె లయ తప్పినట్లయింది.

వాళ్ళను ఎట్లా అడగటం? ఏమని అడగడం?

"మీరల్లే బుట్టలు గా గా అమ్ముడు పోతాయా? ఎక్కడినుంచి వచ్చారు?" తెలంగాణా యాసలో అడిగాడు.

"మేము అల్ల ఆ ఊరినుండి ఈ పేళ్ళతో లారీలో వచ్చినాం సామీ. ఈ బుట్టలు ఈడ కొనేవాళ్ళు తక్కువ. కొన్ని పోతయి" ఆ తండాలో మధ్యవయసు మగవాడు జవాబిచ్చాడు.

ఆడవాళ్ళ వైపు చూస్తూ కూర్చున్నాడు రాములు.

మెడలో పూసలదండలు చేతులనిండా కొమ్ముగాజులు మాసి చిరిగిన బట్టలు కట్టుకున్నా నిండైన విగ్రహాలు. పసిబిడ్డలు పాలు తాగుతున్నారు. పని సాగుతునే ఉన్నది. చిలిపి నవ్వులు- కొంటె నవ్వులు సాగుతున్నాయి. చేతులు పనిచేస్తున్నా పాటలు ఆపి మాట్లాడుతున్నారు.

మధ్యమధ్య తండా పెద్ద ''ఏహే పని గానీయండి'' అదలిస్తున్నాడు. మళ్లీ పని చురుకుగా సాగుతోంది.

మెల్లగా రాములు తండా పెద్ద దగ్గరగా జరిగాడు.

''ఇవి గాక చిల్లర పన్లేమయినా చేస్తరా?'' జంకుతూ అడిగాడు.

''ఈ పన్లే చాలు మాకు'' కళ్లయినా తిప్పి చూడకుండా అన్నాడు పెద్ద.

''అదికాదు అన్నా. ఈడ పెద్దదొరోళ్ళ ఇంట్ల నిన్న పయోజనం జరిగినాది. అంట్లగిన్నెలు తోమితే అన్నంపెట్టి పైసలిస్తరు. ఎంత- జరసేపు. ఓర్నన్న పంపుతవా?'' రాములు అతడి బుజమ్మీద చెయ్యేశాడు స్నేహ పూర్వకంగా.

తల ఊపాడు పెద్ద. ఆలోచించాడు. కొంతసేపటికి ''ఏమిస్తరు?'' అన్నాడు.

''ఎంత పనిచేస్తే అంత'' ఆశ పెడుతున్నట్టుగా మాట్లాడాడు.

''ఎవరన్న పోతరా?' పెద్ద అడిగాడు ఆడవాళ్ల వైపు చూస్తూ.

నడీడు సత్తి ఎల్లివైపు చూసింది. ఎల్లి మంగివైపు చూసింది. మంగి నాలుగు నెలల గర్భిణి. తొలిచూలు. నిగనిగలాడుతోంది నల్లరూపున.

మంగి ఎర్రోడివైపు చూసింది. ఎర్రోడికి కండ బలమెక్కువ. ముక్కుమీద కోపము. మాటకు మీసం మెలివేస్తాడు. ఎర్రోడంటే వెర్రివాడు కాదు. ఆ తండాలోకి ఎర్రటివాడు. చేతిమీద ఎర్రోడన్న పచ్చకూడా పొడిపించుకున్నాడు.

''నీ పేరేంటన్నవు?'' తండా పెద్ద అడిగాడు రాములను చూసి.

''రాములు''

"ఏం పని చేస్తవు?"

"నేను దొర కారు నడుపుత."

"చూడు. మాతండా ఆడది మగోడు లేంది ఎక్కడబోరు. పనిచేసి ఇద్దరు మడుసులు వస్తరు. మంచి ఇనాం ఇచ్చి పంపాలి. బేగి పంపాలి. కాకపోతే తండా అంత వస్తది'' కళ్లు పైకెత్తి గంభీరంగా అన్నాడు.

ఆ మాటలకు బెదిరాడు రాములు.

"నీవెట్ల జెపితే అట్ల" కంఠస్వరం తగ్గించాడు రాములు.

శాయన్న దూరం నుంచి చూస్తున్నాడు

"మాట తప్పితే చూసుకో" మళ్లీ అన్నాడు హెచ్చరింపుగా పెద్ద.

ఓ దణ్ణం పెట్టాడు రాములు. పీక నులిపెయ్యి అన్నట్లు రెండు చేతులు మెడకు తగిలించుకున్నాడు.

పెద్ద కనుసైగ చెయ్యగానే ఎర్రోడు మంగి లేచారు. రాములు లేచి నిలబడి దారితీశాడు. వాళ్ళిద్దరూ బట్టల దులుపుకుని వెంట అడుగులు వేశారు.

"ఎట్టయిన రాములు అనుబవం కలోడు" అనుకుంటూ శాయన్న నిలుచున్న చోటినుండి కదిలాడు

ఊళ్లోకి నడుస్తుంటే రాములు గుండె దడదడ లాడింది.

మంగి ఎర్రోడు కొత్త జంటలా ఉన్నారు. ముఖాలు లేతగా ఉన్నాయి. రాములూ శాయిలూ చూడకుండా లోపల్లోపల నవ్వుకుంటూ కొంగులు పట్టి లాక్కుంటున్నారు.

బంగళా ముందుకు రాగానే 'లోపలికి పోదాం' రమ్మని రాములు ముందుకు నడిచాడు.

గేటులో అడుగుపెట్టగానే కనబడిన ఎర్రటి పువ్వులకు మంగి ముఖం చేటంతయింది. రాములు చూడకుండా రెండు పువ్వులు కోసి తల్లో తురుముకుంది. శాయన్న చూసీ చూడనట్టూరుకున్నాడు

ఎడమ చేతి వైపు పెరట్లోకి పోవటానికి మరొక గేటు ఉంది. ఆ గేటు తెరిచాడు రాములు.

"ఎక్కడ పని?" అన్నట్టు చూశాడు ఎర్రోడు. "నీళ్ల బావిలో నుంచి తోడి తొట్టెలో పోసుకో మంగిలోన అంట్ల గిన్నెలు తెస్తది."

రాములు తలుపు గొళ్లెం తీశాడు. మంగి లోపల అడుగుపెడుతూ ఇటూ అటూ చూసింది. పెద్ద సావడి-నాలుగు వైపులా నాలుగు గదులలోకి దరవాజాలు: వాటికి తెరలు.

"ఎల్లమ్మా-ఎల్లి గిన్నెలు తెచ్చుకో చెల్లెమ్మా" అంటూ వెనక్కి తిరిగాడు రాములు.

మంగి రాములు చూపించిన గదిలో అడుగుపెట్టగానే దభాలున తలుపులు మూసుకున్నాయి.

ఎర్రోడు నీళ్ల తోడి గాబులు నింపాడు.

మంగికోసం చూశాడు.

ఏదీ మంగి? అరుస్తూ తనూ లోపల అడుగుపెట్టాడు. అక్కడ అతడికి మంగి కనబడలేదు. మంగీ అంటూ తలుపులు బాదాడు.

లోపలి నుంచి గొడ్డు అరిచినట్టు అరుపులు వినబడుతున్నాయి.

బైటినుంచి ఎర్రోడు వెర్రిగా తలుపులు బాదుతున్నాడు. లోపలినుంచి వినుపించే అరుపులకు ఎర్రోడు బేజారెత్తిపోతున్నాడు. ఎంతబలంగా తన్నినా తలుపులు కదలటం లేదు.

ఎర్రోడు మండిపడుతూ గేటులోనుంచి అంగణంలోకి వచ్చాడు. అక్కడ శాయిలు లేడు. రాములు కంట పడగానే ఎర్రోడు గొంతు పట్టుకున్నాడు. ఇద్దరూ ఎంతసేపు పట్టుపట్టారు. ముందుగా అనుకున్నట్టు రాములు ఎర్రోడిని చెట్టుకు కట్టేశాడు.

అరిచి అరిచి గొడ్డు అలిసిపోయినట్టుంది. అరుపులకు బదులు మూలుగు వినిపిస్తోంది. ఎర్రోడికి ముఖం ఎర్రబడ్డది. హూంకరిస్తున్నాడు. కట్టిన తాళ్ళను వదిలించుకోవటానికి గుంజుకుంటున్నాడు.

సింహాద్వారం భడాలున తెరుచుకుంది. క్రాపు సవరించుకుంటూ దొర చరచర గరాజి దగ్గరికి నడిచాడు. తలుపులు తెరిచి కారు బైటికి తీశాడు. కార్లో కూర్చుంటూ ఇటూ అటూ కలయజూశాడు. తాళ్ళమధ్య గింజుకుంటున్న ఎర్రోణ్ణి చూసి వెడదనక్కొకటి నవ్వి కారు తలుపు వేసుకున్నాడు. కారు దూసుకుపోయింది. ఏ దిశన వెళ్ళిందో కూడా తెలియకుండా.

రాములు ఎర్రోడి కట్లన్నీ విప్పి "అంత గింజుకుంటవ్ ఎందుకు!" అన్నట్టు చూశాడు.

ఎర్రోడికంతా అర్థమయింది. సింహంలా రాములు మీదికి ఎగిరాడు. అతడిని గొడకానించి నిలబెట్టాడు. రెండు చేతులతో మెడ పట్టుకుని పటపటలాడేటట్టు మెడ మెలికలు తిప్పాడు. రాములు గుడ్లు బైటికి వచ్చేవరకూ తిప్పాడు. మెడ వాలిపోయే వరకూ తిప్పాడు. కాలితో ఒక తన్నుతన్నాడు. ఛీ. ఛీ. అని ముఖమ్మీద ఉమ్మేశాడు.

పిచ్చెక్కినట్టు జుట్టు పీక్కుంటూ సింహద్వారం లోంచి లోపలికి వెళ్ళాడు.

పెద్దహాలు. ఆ హాలు అందాన్ని మరొకప్పుడయితే ఎర్రోడు చూసి ఆనందించేవాడే ఒక పెద్దమంచమ్మీద మంగిపడుంది. తల వెంట్రుకలు చిందరవందరగా ఇటూ అటూ పాయలు పాయలుగా మంచానికి తలవైపున ఆవరించుకుని ఉన్నాయి. మంగి దేహం అస్తవ్యస్తంగా మంచమ్మీద పడి ఉంది. మంగి మెడలోని పూసల పేరు తెగి వంచమ్మీద పూసలు అక్కడక్కడ పడ్డాయి. చేతి గాజులు, ముంజేతిగోట్లు విరిగిన ముక్కలు గదినావరించుకున్నాయి. మంగి కళ్ళు అరమోడ్పుగా ఉన్నాయి.

మంగిని కదిలించి చూశాడు. కడుపులోనుంచి దుఃఖం అలలు అలలుగా పైకి లేచింది కళ్ళల్లో నీళ్ళు నిలిచాయి. అంతలో అతడికి కళ్ళు పెద్దవయ్యాయి. ఎర్రటి జీరలు మరింత ఎర్రవయ్యాయి. పిచ్చి ఎక్కినట్టు అక్కడి బీరువా తెరిచి దానిలో ఉన్న బట్టలన్నీ మంగిమీద పడేశాడు. ఆ చుట్టుపక్కల ఉన్న దుప్పట్టు దరవాజాలకు కట్టిన తెరలు తెచ్చి పడేశాడు. రొండిన చెక్కుకున్న బీడీ అవతల పారేసి అగ్గిపుల్ల గీశాడు.

బైటికి రాగానే మళ్ళీ రాములు శవం కనబడ్డది. మళ్ళీ ఒకసారి ఉమ్మేసి ఒక్కసారి బలంగా తన్నాడు.

ఎర్రోడికి నిజంగా పిచ్చే ఎక్కింది. మంగి మంగి అని గొణుక్కుంటూ, ఏడుస్తూ, నోట్లో తలగుడ్డ కుక్కుకుంటూ ఎవరో తరుముతున్నట్టుగా పరుగుతీశాడు ఆ పరుగు తండా దగ్గరికి కాదు- మరొక దిశకు.

నిజాం నవాబు కాలంలో జాగిర్దారు నశీరుద్దీన్‌సాబ్ తన జాగీరులో నాలుగు చోట్ల కట్టిన అందమయిన ఆ భవనాలలో ఇదొక విలాసక్రీడ. ఈక్రీడలకు నౌకర్లూ ఊరివాళ్ళు అలవాటు పడ్డారు. ఆ ఊళ్ళల్లోని స్త్రీలలో ఎప్పుడు ఎవరికి ఏమి మూడుతుందోనని భయపడుతునే ఉంటారు. కొందరు జాగీరు దాటించి మరొక ఊళ్ళో కుటుంబాలను ఉంచి చూసి వస్తూ ఉంటారు.

''మేము కొంపాగోడు ఇడువలేక ఉండిపోనాము. కాయన్న తన కిక్కడ ఉండబుద్ధి కాటం లేదన్నడు నాతో'' తాత ఆ ఊరి కథ చెప్పాడు.

రంగన్నకాకథ విన్న తరువాత ఒళ్ళు ఝల్లుమన్నది. రోలుపోయి మద్దెలతో మొరపెట్టుకున్నట్టుందనిపించింది.

తిన్నగా ఆటునుంచి అటే ఊరుదారి పట్టాడు తన కిర్రు చెప్పులతో. అతడు నడుస్తుంటే తండ్రి మాట్లాడిన మనువు భూలక్ష్మి జ్ఞాపకానికి వచ్చింది. అమావాస్య వెళ్ళిన ఐదవవాడు లగ్నం. లగ్నం అయిన మరునాడు మట్టితట్టలు మెయ్యటానికి నాగార్జునసాగరు పోయినా "నాలుగు దబ్బులు కండ్లబడతయ్'' అనుకుంటూ తలకు తువాలు బిగించి ముందుకు అడుగులు వేశాడు

తెల్లవారి లేచి రంగన్నకోపం చూసిన కాయన్నకు గుడ్లు తేలిపోయాయి. తనకీజన్మకు ఆ బంగళా నుంచి విముక్తిలేదని ముఖం వేలాడేసుకుని కూర్చున్నాడు తలమీద చేతులు పెట్టుకుని.

(ఆంధ్రప్రభ - సచిత్ర వార పత్రిక)